

Húsvét 7. vasárnapja

Jel 22,12-14.16-17.20

Eljövök hamar

¹³Hamamosan eljövök, s velem lesz a jutalom, hogy mindenkinek megfizessek tettei szerint. Én vagyok az alfa és az ómega, az első és az utolsó, a kezdet és a vég. ¹⁴Boldog, aki megmossa ruháját (a Bárány vérében). Joga lesz az élet fájához, és a kapukon át bemegy a városba. [...] ¹⁶Én, Jézus, elküldtem angyalomat, hogy az egyházakban tanúsítsák ezeket: Én vagyok Dávid gyökere és sarja, a fényes hajnalcsillag." ¹⁷A lélek és a menyasszony hív: „Jöjj el!” Aki hallja, hívjon: „Jöjj el!” Aki szomjazik, jöjjön. Aki kívánja az élet vizét, ingyen igyék. [...] ²⁰Aki mindezt tanúsítja, kijelenti: „Igen, hamarosan eljövök. Amen.” Jöjj el, Uram Jézus!

A Jelenések könyve az Újszövetség egyetlen prófétai könyve, amely számos szimbolikus képet használ fel. Képeinek egy részét Ezekiel próféta könyvéből veszi, de a képek azonosítása nehéz, mert használja ugyan az apokaliptika szimbolikus nyelvét, de nem szó szerint idéz az ószövetségi apokaliptikus irodalomból, hanem a keresztény gondolkodásnak megfelelően átdolgozza az utalásait. Maga a szerző igazi költői lélek és az apokaliptikus irodalom jó ismerője. Ez a műfaj igen divatos volt Kr. e. az első és második században is. Valójában az a rendkívüli, hogy az újszövetségi irodalom kevésbé használja ki ennek a gondolkodásnak a képeit. Az Újszövetségben sokkal reálisabb szövegeket találunk, mint a két szövetség közötti irodalom apokaliptikus szerzői tollából születettekben.

Az I. század vége felé megváltozott a keresztény egyház társadalmi helyzete: az ún. szub-apostoli korban az egyház egyrészt szervezett közösség lett (egységes vezetői réteggel, diakónusok, presbiterek, püspökök hármásával rendelkezett), másrészt egységesülő liturgikus himnuszokat kezdett használni, és a közösség etikai elvárásai is nagyon hasonlóak lettek. Alapvetően megváltozott a keresztény közösséghez viszonyuló pogány társadalom is. Az első keresztényüldözések alapvetően politikai indíttatásúak voltak, de a zsidó háború után a zsinagógai közösség drasztikusan a keresztény közösség ellen fordult: attól nemcsak elkülönült, hanem – kihasználva a keresztény közösségek bizonytalan jogi helyzetét – rosszindulatú híresztelésekkel is sokkolta a pogány társadalmat a keresztények ellen.

Mindez az ellenszenv és gyűlölet felkészületlenül érte a közösségeket. Úgy érezték, nem hogy Krisztus nem érkezett el – mint ahogyan közeli visszatérését sokan várták –, hanem az ő erőfeszítéseiket a társadalom megjavítására is félreértette a pogány közösség. Ennek a közösségnek mutatja fel a szerző Krisztus világtörténeti jelentőségét. A Jelenések könyve tehát nem késői századok eseményeinek prognóza, hanem teológiai lelki vigasztalás kora üldözött krisztushívóinek az Üdvözítő és a sokasodó hitvallók, „mártírok” seregének példájával. A szerző azt tanítja, hogy Krisztussal egy új történelem kezdődött, amelynek kezdetén (a görög ábécé kezdőbetűjével jelölt kezdeten, az alfa ponton) Krisztus megváltó halála áll. Ennek a történelemnek a végpontján is Krisztus áll, de az ítélő Krisztus, amelyet a görög ábécé utolsó betűje, az omega jelöl.

A valóságos Jeruzsálem mint vallási centrum ekkorra már megszűnt, helyette a szerző az Ezekiel próféta mennyei látomására emlékeztető szimbolikus Jeruzsálemet állítja az üldözött hívek elé. Ahogyan a régi időben a vallásos zsidó Jeruzsálembé zarándokolt, úgy a Krisztus melletti kitartással a keresztény hívek a mennyei Jeruzsálembé zarándokolnak, ami nem más, mint Isten mennyei udvartartása. A földi társadalom nem ismerte el a keresztény mártírok értékeit, de Isten számon tartja mindögyiket. A keresztény közösségből Isten új népe születik meg.

Ez a vízió az üldözött keresztény közösség vigasztalására szolgált, arról akarta meggyőzni az elbizonytalanodott keresztényeket, hogy velük egy új világ épül, velük folytatódik az üdvösség története, Krisztus műve, az *Opus Christi*.

A kereszténység elleni gyűlöletkeltés nem egyedi eset az ókorban, számos esetben megismétlődött a történelem folyamán. Ezért ezek a képek később az üldözött keresztény közösség számára mindig vigasztaló próféciaként hatottak. Sajnálatos félreértelmezésük a reformációval kezdődött, amikor az üdvözültek seregét a különböző egyházból való írók egymás ellen értelmezték. Ezért a Katolikus Egyházban a Jelenések könyvének értelmezése háttérbe szorult, a kisegyházakban viszont előretört, és az egész Újszövetséget az apokalipsziszból kiindulva szemlélik. A II. Vatikáni Zsinat után a vándoregyház képének megerősítésével (ami szintén szub-apostoli fogalom) a Katolikus Egyházban is újra előtérbe került az egyház szervezeti struktúrája mellett az eszkatológikus struktúra, a végidőre váró tanúságtevő közösség szerepe a történelemben. A Katolikus Egyház történetének nagy tanúságtevői csak akkor hatékonyak, ha új tanúságtevőket ihletnek, hogy a Jelenések könyvében leírt mennyei sereg, mely Krisztus vérében mosta tisztára magát, tovább növekedjék.